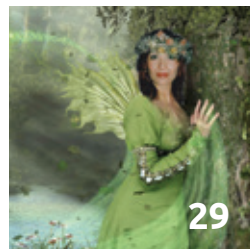
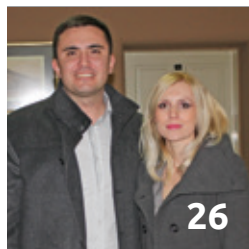
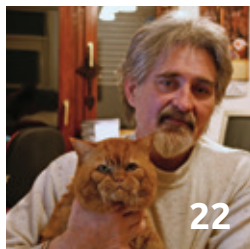
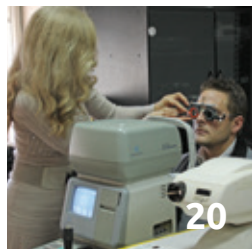
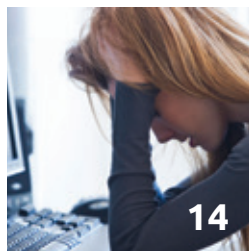

ТОП НОВОСТИ

Информативне новине Новосадске топлане
Број 19 /децембар 2013.

САДРЖАЈ:

- 3 Много смо урадили, много нас још чека
- 4 Новогодишње честитке
- 6 Постављени темељи за излазак из кризе
- 8 Отворена највећа соларна електрана у Јапану
- 11 Заштита животне средине и енергетска ефикасност
- 12 Управљање отпадом у ЈКП „Новосадска топлана“
- 14 Стрес
- 16 Цео радни век у Топлани
- 18 Фудбал - спона између посла и дружења
- 20 Организован преглед вида за раднике ЈКП „Новосадска топлана“
- 22 Посвећени послу и кућним љубимцима
- 24 Песме написане у даху
- 26 Осмех на лицу - заједничка жеља у Новој години
- 29 Моћ над топлотом

Оснивач и издавач:

ЈКП „Новосадска топлана“
Владимира Николића 1, Нови Сад

Директор

Александар Прибић

Главни и одговорни уредник

Славољуб Арсенијевић

Заменик главног

и одговорног уредника

Виолета Петровић-Тасић

Лектура и коректура

Виолета Петровић-Тасић

Телефони

Централа: 021/4881-101

Сектор за односе с јавношћу: 021/4881-291

E-mail: toplana@nstoplana.rs

CIP - Каталогизација у публикацији

Библиотека Матице српске, Нови Сад
658 (497.113) (085.3)

ТОП новости : информативне новине
Новосадске топлане

/ уредник Славољуб Арсенијевић. - 2006.

бр. 1 (јул) -

. - Нови Сад : ЈКП Новосадска топлана,
2006-. - 30 cm

Тромесечно

ISSN 1452-5879

COBISS.SR-ID 214548999

ЈАВНО КОМУНАЛНО ПРЕДУЗЕЋЕ
НОВОСАДСКА ТОПЛАНА

Аутори текстова: Соња Продановић-Месарош,
Јелена Вујин, Весна Отић

МНОГО СМО УРАДИЛИ, МНОГО НАС ЈОШ ЧЕКА

Још једна година је на измаку и полако се припремамо за наредну. Пуно тога смо урадили током 2013. године, а још нас више чека у будућности. Свако је дао максимум у свом делу посла и то је оно што ме највише радује. Колектив наше Топлане је изузетно посвећен и вредан и осећа се дух заједништва у ваздуху.

У сусрет новим победама, желим вам здраву, веселу и успешну 2014. годину!

НОВОГОДИШЊЕ ЧЕСТИТКЕ

Андреј Шућур, помоћник директора

На правом смо путу

Велика је част бити део колектива једног од најзначајнијих предузећа у Новом Саду. Свакако да је још већа одговорност руководити таквим системом и сматрам да смо током 2013. године дали свој максимум. Успели смо да значајно смањимо обавезе Предузећа, и према добављачима и банкама, али је далек пут до зацртаног циља који свакако морамо остварити.

Руководство свакодневно улаже велике напоре да исправном пословном политиком води читав колектив ка изласку из финансијске кризе, а велику помоћ има од сваког радника. Топлана је још једном у години на измаку показала да има снаге да иде напред и сигуран сам да је то једини прави пут и у будућности.

Од срца желим свима срећу, здравље и испуњење свих жеља у 2014. години и срећне новогодишње и божићне празнике!

Јосип Полц, руководилац Сектора за производњу и дистрибуцију топлотне енергије

Успешна година

Протекла година је била веома успешна када је реч о производњи и дистрибуцији топлотне енергије. Привели смо крају припреме за два велика пројекта у сарадњи са KfW-ом, тако да ћемо крајем текуће грејне сезоне кренути са изградњом котла на Топлани „Север“ и циркулационог постројења на Топлани „Исток“. Велики помак је и увођење новог система обрачуна и наплате грејања према потрошњи за одређени број корисника и запослени у дистрибуцији су преузели значајан посао на читавању потрошње ових објеката. Систем за даљински надзор и управљање се континуирано унапређује, чиме обезбеђујемо повећање енергетске ефикасности и смањење губитака топлотне енергије. Смањили смо број хаварија у односу на претходне грејне сезоне, тако да сам задовољан постигнутим.

Захваљујем се радницима Сектора за производњу и дистрибуцију топлотне енергије на максималном ангажовању, јер су управо они заслужни што технички систем Новосадске топлане беспрекорно функционише. Такође се захваљујем руководству Предузећа на изузетном слуху за унапређење рада сектора којим руководим.

Свим радницима Топлане желим срећне новогодишње и божићне празнике и још успешнију годину како на пословном, тако и на личном плану!

Јулка Петровић, саветница директора**Постављени чврсти темељи за успех**

Током 2013. године забележен је велики помак када је реч о капиталним пројектима Новосадске топлане, као и значајан финансијски опоравак, који још увек није довољан за излазак из кризе, али је прави пут ка том циљу. Колектив је марљиво радио на својим задацима и побољшању свих процеса рада у складу са политиком Предузећа и законском регулативом.

Брига о животној средини је константна и Топлана, као друштвено одговорно предузеће, је током протекле године пратила емисију штетних материја у ваздуху и уложила максималне напоре како би утицај на околину био што мањи. У томе смо и успели управо заједничким снагама и високо развијеном свешћу о очувању животне средине. Уверена сам да смо поставили чврсте темеље за успех и да смо снажни и спремни за изазове који нас очекују у наредној години.

У празничном духу желим свим радницима нашег предузећа, као и њиховим породицама, срећну и успешну 2014. годину уз пуно осмеха и што мање брига!

Бора Самарџија, председник Синдиката**Постојимо због радника**

Синдикат Новосадске топлане се, као и до сад, трудио да изађе у сусрет потребама и жељама својих чланова, а највише да помогне здравствено оболелим радницима и њиховим породицама. Постојимо због радника и даље ћемо се залагати за свесрдну помоћ социјално угроженим радницима, нашим спортистима и свима којима је пријатељска рука Синдиката неопходна.

У име Синдиката и у своје лично име, желим свим радницима срећне новогодишње и божићне празнике и да вам у 2014. години сваки дан буде баш онакав какав сте и пожелели!

Илија Дрљача, руководилац Сектора за развој, енергетско планирање и инвестиције**Преко плана**

Задовољан сам постигнутим резултатима Сектора за развој, енергетско планирање и инвестиције у 2013. години, јер смо урадили и више од првобитно планираног посла на реконструкцији дотрајалих делова вреловодне мреже. Обновили смо око 5 км трасе и заменили 15 км цеви, што је велики успех када узмемо у обзир тешку финансијску ситуацију у којој се налазимо и старост наше мреже. Нарочито сам задовољан радом мојих сарадника и њиховим несебичним залагањем на радним задацима. Добре резултате у раду смо постигли, између осталог, захваљујући квалитетном и конструктивном односу руководства Предузећа. Надам се да ће нам и наредна година бити једнако успешна и радна као и ова што је на измаку.

Свим радницима и члановима њихових породица желим добро здравље, даљи успех у раду и да заједничким снагама постигнемо још боље резултате у 2014. години!

ПОСТАВЉЕНИ ТЕМЕЉИ ЗА ИЗЛАЗАК ИЗ КРИЗЕ

Крај календарске године је време сумирања пословних резултата, али и најави планираних активности у години пред нама. Први човек Новосадске топлане за годину на истеку каже да је успешна, а за предстојећу да је година изласка из финансијске кризе

Успешна 2014. година и поред бројних изазова

Година за нама је била изузетно успешна када је реч о модернизацији техничког система, квалитету испоруке топлотне енергије и посвећености колектива својим радним задацима. Можемо бити задовољни колико смо урадили на обнови дотрајалих делова вреловодне мреже и топлотних извора током периода ремонта, чиме смо значајно смањили број хаварија на систему. Не постоји део града где имамо мрежу, а да није био раскопан током лета, а све у циљу обезбеђења знатно

квалитетније испоруке топлотне енергије крајњим корисницима. Труд се исплатио, а бољитак корисници већ осећају.

Поред техничког система, у који се мора константно улагати како би испорука топлотне енергије у Новом Саду била поуздана и квалитетна, доста се радило на побољшању свих процеса рада који заједно доприносе унапређењу пословања и бољим условима за рад сваког радника. Поставили смо себи високе циљеве које једино заједничким снагама можемо остварити.

Протекла година је била препуна изазова са којима смо се ухватили у коштац и ниједног тренутка нисмо клонули пред финансијским потешкоћама, високим потраживањима и, самим тим, немогућношћу покривања трошкова пословања. Сматрам да смо прво полувреме завршили као победници иако нам предстоје још многе битке и тешке одлуке.

Поносан сам на став руководства и запослених у вези са позицијом и угледом Новосадске топлане у нашем граду, као и односом према корисницима услуга. Желим да се захвалим свим радницима на несебичном доприносу како би Топлана што боље пословала и брже изашла из незавидне финансијске ситуације у којој се налази, као и на атмосфери заједништва која се осети у ваздуху и даје нам подстицај да се трудимо још више. За свако предузеће су најважнији људи који у њему раде, а сасвим сам сигуран да су радници Новосадске топлане испуњени оптимизмом, ведрином и еланом.

У сусрет 2014. години

Новосадска топлана има велике планове за предстојећу годину и трудимо се да у истом тону као и до сада наставимо са модернизацијом техничког система и финансијским опоравком. Предстоји нам почетак радова на реализацији два значајна пројекта на Топлани „Север“ и Топлани „Исток“, у сарадњи са немачком инвестиционом банком KfW. Планирана је изградња вреловодног котла на Северу

и циркулационог постројења на Истоку, чиме ћемо у великој мери унапредити квалитет испоруке топлотне енергије на оба конзумна подручја.

Како је вреловодна мрежа Топлане у просеку стара 30 година, уложићемо максималне напоре ка обнови дотрајалих делова вреловода, поготово деоница где је забележен највећи број хаварија током грејне сезоне. У плану је реконструкција вреловода и вреловодних прикључака у Улици Сељачких буна, потом у улицама Војводе Бојовића, Лукијана Мушицког и Кисачкој улици, где је забележен проблем с притисцима. Поред наведених улица, неопходно је реконструисати и вреловодну мрежу у блоку улица Бановић Страхиње, од Булевара цара Лазара до Иве Андрића.

Пред крај грејне сезоне очекујемо завршетак радова на изградњи објекта радионице са магацином на Мишелуку, када ће овај објекат бити приведен намени, а сам рад техничке службе знатно олакшан.

Иако је најважније унапређење техничког система Предузећа, с обзиром на то да је испорука топлотне енергије основна делатност Топлане, планирано је побољшање пословања у свим организационим јединицама, а све у циљу што ефикаснијег и ефективнијег рада. Крајњи циљ је излазак из финансијске кризе и сигуран сам да ћемо успешно завршити започети опоравак наше Топлане.

Људски ресурс нам је свакако највећи капитал у борби са предстојећим изазовима, тако да спремно и с нескривеним оптимизмом дочекујемо нову пословну годину.

ОТВОРЕНА НАЈВЕЋА СОЛАРНА ЕЛЕКТРАНА У ЈАПАНУ

Након разорног земљотреса и цунамија који су погодили обале Јапана 2011. године, ова земља је одлучила да започне своју енергетску револуцију и повећа производњу електричне енергије из соларних система

Јапански произвођач електронских уређаја *Kyocera* недавно је завршио градњу највеће соларне електране у тој земљи. Номинална снага електране је 70 MW, што ће бити довољно за снабдевање 22.000 домаћинстава електричном енергијом. Она се налази на југозападној обали острва Кјушу, а са ње се пружа прелеп поглед на залив и вулкан Сакураџима.

Електрана се састоји од 290.000 фотонапонских панела, а у склопу ње је изграђен и центар за посетиоце. Сва произведена електрична енергија ће се директно продавати локалној електродистрибутивној мрежи. Погледајте како изгледа ова соларна електрана – *YouTube video "Kyocera Thinking Energy"*.

У Белгији постављена највећа светска ветротурбина на мору

У близини белгијске луке Остенд у оквиру ветропарка *Belwind*, постављена је највећа светска ветротурбина на мору. Француска компанија *Alstom* је направила овај модел ветротурбине који носи назив *Haliade 150*. Номинална снага јој је 6 MW, лопатице су дугачке 63 метра, а торањ је висок 79 метара.

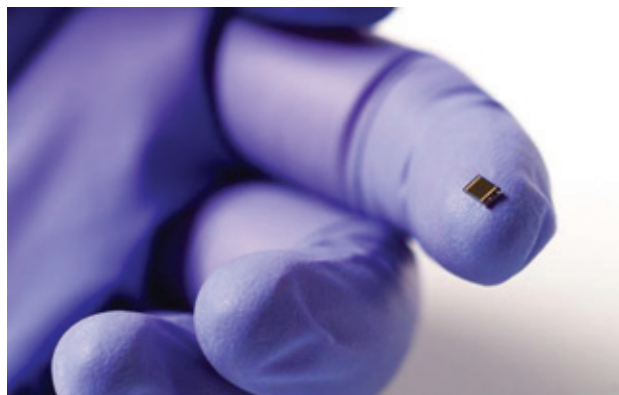
Ова велика ветротурбина ће напајати око 5.000 домаћинстава и биће јој потребно мање одржавања у односу на друге моделе који се користе на мору. То ће бити могуће због тога што *Haliade* ветротурбина има мање механичких делова и ради без мењача, док је генератор који је уграђен у тело турбине (Direct Drive Permanent Magnet) чини поузданијом и исплативијом.

Први модел ове ветротурбине је прошао низ тестова на локацији Ле Кернет у Француској и успешно прошао мерење перформанси снаге у 2012. години. Очекује се да ће ова ветротурбина генерисати 15% више енергије од постојећих на мору.

Направљена најефикаснија соларна ћелија на свету

Тим који се састоји од истраживача са Института за соларне енергетске системе *Fraunhofer*, компанија *Soitec* и *CEA-Leti*, као и центра Helmholtz из Берлина, представио је тренутно најефикаснију соларну ћелију на свету, чија ефикасност достиже 44,7%.

Тим истраживача и компанија има за циљ да до 2015. године створи соларну ћелију чија ће ефикасност бити 50%. Рад на стварању што ефикаснијих соларних ћелија почели су пре три године, а у мају ове године представили су ћелију која је имала ефикасност 43,6%.

Њихов четворослојни (four-junction) дизајн је јединствен и први такве врсте на свету. Вишеслојне соларне ћелије раније су развијане за употребу у свемиру, док су код ове ћелије неколико ћелија наслагане једна на другу, а свака је израђена од различитих III-V полупроводничких материјала, при чему свака подћелија апсорбује различите опсеге таласних дужина сунчевог спектра.

Ове соларне ћелије се користе у концентрисаним фотонапонским системима (CPV), технологији која постиже више него двоструку ефикасност у поређењу са конвенционалним фотонапонским електранама на локацијама богатим сунцем.

Највећа соларна електрана на свету ће се градити у Индији

Индијска влада најавила је да планира изградњу највеће светске соларне електране у савезној држави Раџастан.

Укупна снага завршеног пројекта треба да буде 4.000 MW. Индија има национални план под називом *Solar Mission* којим се планира изградња чак 20.000 MW соларних електрана до 2020. године.

Ово ће бити највећи соларни пројекат на свету. С обзиром на то да се ради о првом пројекту ових размера, претпоставља се да ће управо Индија поставити трендове за развој великих соларних електрана широм света.

Индијско министарство нових и обновљивих извора енергије одобрило је план којим би се сушна подручја Раџастана и Гуџарата претвориле у велике соларне паркове. Изградњом соларних електрана на овим подручјима, могло би се произвести око 300.000 GWh електричне енергије, што је једнако укупној потрошњи Индије у 2012. години.

Тренутно се у Индији за производњу електричне енергије углавном користе електране на угаљ, али због недовољно горива држава је суочена са тешким несташицама електричне енергије. Тренутно је око 94% становника урбаних подручја спојено на електроенергетску мрежу, док у руралним подручјима овај проценат пада на 60%.

Три тренутно највеће соларне електране на свету су:

1. Agua Caliente Solar Project - 290 MW, Yuma, Arizona, USA:

2. Charanka Solar Park - 214 MW, Patan, провинција Гуџарат, Индија:

3. Huanghe Hydropower Golmud Solar Park - 200 MW, Golmud, провинција Qinghai, Кина.

Извори и фотографије у чланку: global.kyocera.com, alstom.com, ise.fraunhofer.de, mnre.gov.in/solar-mission

Душан Мацура, маст. инж. електр. и рачунар.

Јавно комунално предузеће "Новосадска топлана"

0800 100 021
021 420 853

Заштита животне средине

Јавно комунално предузеће "Новосадска топлана" константно унапређује своје пословање на пољу заштите животне средине. Како достићи највише еколошке стандарде у производњи и дистрибуцији топлотне енергије једно је од питања којима се непрестано баве тимови стручњака у Топлани. Од производње топлотне енергије, па до одлагања отпада води се рачуна да се елиминира свака врста загађења и угрожавања животне средине како се не би нарушило здравље локалног становништва и како би будућим нараштајима оставили ненарушено природно окружење.

Заштита животне средине зато и јесте један од приоритета Новосадске топлане као друштвено одговорног предузећа.

Ваздух - састав и загађивачи

Централни континуални мониторинг емисије опасних и штетних материја

Вести

ПРЕКИД У ИСПОРУЦИ ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ ЗА ГРЕЈАЊЕ И ПРИПРЕМУ ТОПЛЕ ПОТРОШНЕ ВОДЕ

Данас, 23. децембра 2013. године, од 11 часова, због санације каварије на грејководној мрежи на Булевару кнеза Милоша доћи ће до прекида у испоруци топлотне енергије за грејање и ТПВ.

[Прочитај више](#)

ПРЕКИД У ИСПОРУЦИ ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ ЗА ГРЕЈАЊЕ И ПРИПРЕМУ ТОПЛЕ ПОТРОШНЕ ВОДЕ

ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ

Корисници сајта Новосадске топлане однедавно имају на располагању две нове странице – Заштита животне средине и Енергетска ефикасност. Као друштвено одговорно предузеће Топлана води рачуна о заштити животне средине и енергетској ефикасности, али се труди и да своје потрошаче, а од сада и све посетиоце сајта, едукује и информисе о својим активностима на овом пољу.

Унапређујући константно своје пословање тимови стручњака у Топлани се баве и питањем како достићи највише еколошке стандарде у производњи и дистрибуцији топлотне енергије. Од производње топлотне енергије, па до одлагања отпада води се рачуна да се елиминира свака врста загађења и угрожавања животне средине како се не би нарушило здравље локалног становништва.

Идући у корак са временом у коме живимо, а у коме је енергија драгоцен и дефицитаран, и све је теже обезбедити њене стабилне изворе, Топлана потрошаче и посетиоце сајта информисе и о енергетској ефикасности. Питање енергетске ефикасности полако улази у све сфере нашег живота с циљем да се развија одговорност појединца по овом питању. Навике појединаца тешко се и споро мењају и да би се дошло до тог циља треба доста времена и рада. Зато Топлана користи сваку прилику за то, пре свега, у ономе што је у домену произвођача топлотне енергије - да је једна од мера енергетске ефикасности и мера чувања топлотне енергије.

На адреси www.nstoplana.rs потражите странице под називом *Заштита животне средине* и *Енергетска ефикасност* и информисите се.

УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ У ЈКП „НОВОСАДСКА ТОПЛАНА“

Приступ управљању отпадом који има Новосадска топлана омогућава да се отпад већ на месту настанка разврстава према врсти и пореклу и привремено складишти на за то предвиђена и условна места, а затим део безопасног отпада иде у даље прометовање као секундарна сировина, а остатак се на еколошки прихватљив начин одлаже на санитарне депоније комуналног отпада

Велики притисак на животну средину изазван готово сваком врстом људске активности намеће потребу подизања свести, преиспитивања и промене досадашњег устаљеног понашања. Посвећеност очувању и унапређењу животне средине Јавно комунално предузеће „Новосадска топлана“ исказало је кроз Политику интегрисаног система менаџмента, чији су саставни делови и захтеви према Стандарду ИСО 14001, који обавезују све запослене да спроводе, развијају и унапређују систем заштите животне средине. Намерно истичемо Политику интегрисаног система менаџмента, пошто се испуњавање законских обавеза у овим областима подразумева како би

се избегле мере казнене политике надлежних органа, док су усвојени принципи дефинисани у Политици донети на добровољној основи и поред испуњавања законских прописа обавезују и на стална преиспитивања и побољшања у области животне средине. Овим је ЈКП „Новосадска топлана“, у погледу заштите животне средине и очувања здравља и безбедности грађана и својих запослених, јасно показало своју друштвену одговорност.

У Јавном комуналном предузећу „Новосадска топлана“ питање отпада регулисано је кроз јасно дефинисане активности, овлашћења и одговорности садржаних у Процедуре управљања отпадом, а донетим Планом

управљања отпадом дефинисана је идентификација отпада, установљени токови отпада, мере за смањење истог, евиденција отпада као и спровођење мера заштите животне средине и здравља људи.

Највећи део отпада који настаје у Предузећу припада врсти индустријског отпада, а његов већи део припада безбедном отпаду. Један део безбедног отпада има вредност секундарне сировине (метални отпад, отпад и остаци од папира, отпадна амбалажа, отпадна и ПЕТ пластика и др.) и предмет је даљег прометовања, док се остатак може на еколошки прихватљив начин одлагати на санитарне депоније комуналног отпада.

Поштујући начело хијерархијског управљања отпадом, различите врсте отпада се на месту настанка разврстају према врсти и пореклу и привремено складиште на за то предвиђена и условна места. Овакав приступ управљања отпадом истовремено, поред успешнијег управљања отпадом, представља и предуслов за његову економску валоризацију. Јасно обележен отпад се са привремених места за одлагање продаје или предаје предузећима која поседују одговарајућу дозволу за управљање отпадом.

У случају да постоји могућност да отпад има карактеристике потенцијалног опасног, врши се његово испитивање, односно класификација и карактеризација и до добијања Извештаја о испитивању опасног отпада и предаје трећем лицу на даљи третман обележава се и складишти на за то предвиђена места.

Треба нагласити, да Јавно комунално предузеће „Новосадска топлана“ посебну пажњу поклања и посебним токовима отпада (отпад од електричних и електронских производа, истрошене батерије и акумулатори, отпадно уље, отпадне гуме, отпадна возила и други отпад) и на тај начин активно учествује у спровођењу „Стратегије управљања отпадом за период 2010-2019. године“ коју је усвојила Влада Републике Србије и промовисању рециклаже као једног од најзначајнијих начина поновног искоришћавања отпада.

На крају истичемо да успешност сваког предузећа, поред осталог, треба мерити и његовим утицајем на промену квалитета животне средине и предузетим мерама како би тај утицај био сведен на што минималнију меру. Управо због тога, Јавно комунално предузеће „Новосадска топлана“ одговорно приступа решавању изазова из области заштите животне средине, јер заједно делимо исти животни простор који треба да оставимо у што бољем стању наредним генерацијама.

Златко Дујаковић
Представник руководства за ЖЗС

Последице неусклађености човека и рада

СТРЕС

Савремени начин живота, све већи напредак науке и технике, убрзан ритам дана, све већи захтеви за дневно ангажовање доводе до некслада између човека и спољних утицаја

Појам стреса се данас користи у свакодневном животу.

Термином стрес, његовим узроцима и последицама баве се научници и лаици. Овај појам је данас у широкој употреби, а може се рећи и у тренду, јер се њиме баве многи психолози и други стручњаци. Најкраће речено, до стреса долази у ситуацијама када је индивидуа у таквој ситуацији да је потребно да уложи повећане напоре у циљу адаптације, односно када опажа несклад између својих капацитета и захтева средине, па се сходно томе јављају карактеристичне промене на физиолошком и психолошком плану.

Суочен са спољашњом претњом, организам одговара тако што активира своје снаге за суочавање са проблемом. Људи су различити у сваком погледу, тако и у погледу реакције и толеранције утицаја стреса на њих. Пол и старост утичу на ниво осетљивости на стрес. Жене и људи старији од тридесет година многе животне догађаје оцењују стресним, док се у младости на њега мање обраћа пажња. Мада лаици за стрес кажу да су му склонији виши слојеви друштва и особе из нижих социо-економских слојева, такође су му подложни и они који живе сами или су незадовољни својим професионалним статусом.

Стрес на послу, стрес из породичног окружења су врло често повезани и утичу један на други. На пример, лош

породични живот може довести до веће осетљивости на психолошке притиске на послу и обрнуто.

Стресне карактеристике на послу психолози су поделили у две групе: „садржај посла“ (радno окружење и опрема за рад, радни задатак, оптерећење и брзина рада, распоред рада) и „контекст посла“ (организацијска култура, функције и улоге у организацији, развој каријере, слобода одлучивања и контрола, рад код куће, међуљудски односи на послу). Поред срединских фактора на стрес битно утичу карактеристике личности појединца, ту спадају: способност личне контроле на емоционалном плану, перфекционизам, страх од грешке, превелик осећај личне одговорности, лична неорганизованост, ниско самопоштовање.

Појам *антистрес* се одомаћио код нас, рекло би се и више од стреса, јер осим лекова и осталих врста терапија, нуде се од туристичких аранжмана до сокова. Ипак, психолози интервенције против стреса деле на три групе: примарна, секундарна и терцијална. Примарна интервенција се бави превенцијом стреса смањујући стресоре на радном месту, секундарна се односи на иницијативу која побољшава способности појединца да се бори са постојећим стресорима, док се терцијална интервенција фокусира на рехабилитацију оних који су погођени стресом.

ИНДИВИДУАЛНЕ ПОСЛЕДИЦЕ СТРЕСА НА РАДУ

Субјективни ефекти:	Анксиозност, депресија, агресија, фрустрираност, ниско самопоштовање...
Ефекти на плану понашања:	Импулсивно понашање, склоност повредама на раду, изливи емоција, алкохолизам, прекомерно узимање хране, прекомерно узимање лекова.
Когнитивни ефекти:	Слаба концентрација, блокада на менталном плану, преосетљивост на критику, неспособност за доношење добре одлуке.
Физиолошки ефекти:	Убрзан рад срца, повишен крвни притисак, знојење, повишен шећер у крви, сушење уста.
Организацијски ефекти:	Изостајања са посла, учестала боловања, прелазак у другу фирму, ниска продуктивност, незадовољство послом, ниска организацијска приврженост.
Здравствени ефекти:	Обољења срца, органа за варење, главобоље, дерматитис, ментална обољења.

ОДРЕЂЕЊЕ СТРЕСА

До стреса долази када радник перципира да радна ситуација захтевима превазилази његове могућности и нарушава његову равнотежу, уз услов да ситуација заиста погађа радника у психолошком смислу.

ПОСЛЕДИЦЕ СТРЕСА НА НИВОУ ОРГАНИЗАЦИЈЕ

Неискоришћени потенцијали	Стрес блокира ангажовање запосленог.
Непосредни трошкови	Изостанци, напуштање организације, штрајкови. Смањен квалитет и квантитет рада, расипање ресурса, повреде на раду...
Посредни трошкови	Губитак људских ресурса, ниска мотивација, низак радни морал, незадовољство послом, смањена комуникација, гласине, лоше одлучивање, неповерење...

Редукција стресности у организацији је процес који се одвија кроз фазе. Прва фаза је дијагноза стања организацијског стреса, а друга је развијање програма активности за смањење стреса на индивидуалном плану и на организацијском нивоу. Индивидуалне методе управљања стресом укључују програме обучавања за управљање стресом (тренинзи, комуникација, управљање временом, интерперсоналне вештине...), затим програме помоћи запосленима који су под стресом. На организацијском нивоу се односе на креирање организације по мери човека (дизајн радног места, дефинисање улога, јачање поверења и подршке, омогућен развој каријере, систем контроле усмерити на контролу резултата и циљева, развој менаџмента људских ресурса усмерених на усклађивање индивидуалних потреба и циљева организације.

Литература:

Добрила Вујић „Психологија рада“, USEE, 2010

Весна Петровић „Психолошко здравље и благостање“, USEE, 2012

Весна Отић, пословни психолог

Радник са најдужим стажом у Топлани

ЦЕО РАДНИ ВЕК У ТОПЛАНИ

Фрања Нађ је ове године напунио 40 година рада у Новосадској топлани и реалне су шансе да дани када његове колеге буду читале овај текст буду његови први дани увелико заслужене пензије

Од 1. априла 1972. године, када је почео још као стипендиста Електровојводине, Фрања Нађ је остао до дана данашњег у Топлани. На наговор породице је завршио школу за машинбравара иако му је љубав била електротехника. Уписао је упоредо с послом Вишу електроенергетску школу у Београду, али због редовног радног запослења није успео да је заврши. Приправнички стаж је почео на Топлани „Југ“, као мајстор одржавања. Тада су постојала два парна котла и у моменту када их је самостално покренуо, ушао је у смену. Тих првих година рада у Топлани, још за време приправничког стажа, Фрања је у филтерници цртао прве реконструкције подстаница и радио истовремено и као извођач истих. Како нам је сам рекао, често су у погону са два парна котла испадале пумпе и долазило је до водено-парног удара (отпадала је изолација са цеви), а Фрања је као млад приправник трчао да сам затвори парне вентиле.

Испричао нам је једну анегдоту из тог времена коју је имао са нашом, тада врло познатом и цењеном, певачицом Љиљаном Петровић. За време реконструкције вреловодне мреже у Радничкој улици, колега Паја Тот (пок.) имитирао је мачке и често је мјаукао. Љиљана Петровић је туда пролазила и запитала се где је та маца што мјауче да је спасу. Онда је Фрања извукао Пају из канала и рекао Љиљани: „Ово је тај мачор!“, што је њој било врло симпатично и остала је с њима у пријатељском ћаскању.

За приправнички испит каже да му је био јако тежак, није могао да се одлучи коју област да одабере од две свеске исписаних послова, одабрао је тему „Ремонт велике циркуларне пумпе“. У неком следећем периоду радио је на одржавању свих топлана и подстаница по граду. Затим је положио стручне испите за механизано ложење и АТК. Учествовао је

Радник са најдужим стажом у Топлани

на покрајинским такмичењима, са којих се враћао са златним медаљама. Током 1975/1976. у Љубљани је завршио специјализацију за поправку и одржавање пумпи у „ИМП“-у, где је добио позив да тамо и остане, јер је радио дуплу норму и истакао се међу тамошњим колегама, али је ипак изабрао да се врати у своју матичну кућу – Новосадску топлану.

У то време је завршио и, тада врло популарну, Политичку школу у Војводини, али због немогућности финансирања није ишао у Кумровец на савезни ниво.

Фрања Нађ поручује младима коју остају иза њега по његовом одласку у заслужену пензију у Топлани: „Радите поштено, за заједницу! Сваки запослени треба да буде одговоран за своје поступке, јер без одговорности нема добро обављеног посла“.

да спроведем идеју да се на крају грејне сезоне не испушта вода из радијатора. То је јако важно, јер је та већ омекшала вода штитила радијаторе од рђе и нису се правили непотребни губици, каже за *Топ новости* Фрања Нађ.

Сматра да су визионари екологије града Новог Сада били руководство Града и Електровојводине, када су пре 40 година одлучили за даљински систем грејања, јер нема дима и пепела од угља и ефекта стаклене баште који се стварају током ложења чврстог горива.

Уместо усмене честитке на радном месту, новопечени пензионер Фрања Нађ користи прилику која му је пружена да се обрати свим колегама путем нашег интерног листа да им честита новогодишње и божићне празнике!

Крајем осамдесетих година прошлог века, добио је позив од директора Те-То (још док је Топлана била у саставу Електровојводине) да пређе у Термоелектрану-топлану, али му тадашњи пословођа Ђорђе Крстић речима: „Ти једини заслужујеш да останеш овде!“ није дозволио да оде. На молбу колеге је 1994. године прешао да ради на ГРС као ложач, где је остао до данас.

У дугогодишњем раду у Топлани најболније ми је било '81. године, када је Топлана у спрези са Те-То давала воду од 80 до преко 90 степени. Наши котлови нису имали затвараче димног канала и кроз димњак се расипала топлотна енергија, а највећа сатисфакција ми је била то што сам успео

ФУДБАЛ - СПОНА ИЗМЕЂУ ПОСЛА И ДРУЖЕЊА

Два пута недељно петнаестак радника Новосадске топлане, заљубљеника у најважнију споредну ствар на свету, играју мали фудбал, рекреирају се и припремају за „Бизнис лигу“

ЈКП „Новосадска топлана“ омогућило је својим радницима редовну спортску рекреацију – фудбал. У екипи топланских фудбалера ове године има око петнаест радника, што је до сада највише, тако да се редовно сакупљају два пута недељно и има довољно играча за три екипе са изменама. Рекреација фудбала организује се недељом на Спенсу где су одлични услови за тренинг, а други термин је средом у спортском балону „Бинс“, где услови нису баш „топлански“, јер је температура тек неколико степени изнад нуле. Опрему за тренинг радници су самостално обезбедили тако што су сви учествовали у набавци фудбалских лопти, а један колега је преко пословног партнера обезбедио панцире преко једне спортске куће.

УТИСЦИ НАШИХ ФУДБАЛЕРА

Иако у „Бинс“-у, где преко зиме буде често врло хладно и до свега 4 степена, нико од њих не помишља да одустане од рекреације и дружења. Пошто је фудбал колективни спорт, унапређује одговорни однос у тиму, али и мимо њега, мимо фудбалског терена, односно на радном месту.

Мада су у фудбалу својствени ексцесни моменти и мушки је спорт, међу радницима Топлане тога нема, истакао је Ненад Крагуљац.

Владимир Мајор се бавио фудболом током целог школовања, а ови тренинзи му добро дођу као рекреација и останак у овом спорту. Каже да је многе колеге управо и упознао на фудбалу са којима у послу нема сарадњу.

Јован Малетин, један од најстаријих фудбалера, бивши професионални спортиста и тренер, живи и даље спортским начином живота. На овај начин одржава кондицију, добар спортски ниво, а неретко се исказе и као тренер. Јовин мото је: „рекреација = начин живота“.

Бошко Благојевић се такође бавио фудбалом преко петнаест година, али због редовног запослења је то постало неодрживо, па му ова рекреација у Топлани одговара, поготово што се у предузећу договоре око тимова и током недеље буде најважна дуела.

Дарко Перишић истиче да му је добро дошла рекреација да и даље остане у спорту, јер је и он бивши активни фудбалер. Не пропушта тренинге чак ни када је мало болестан, воли дружења пре и после тренинга.

Владимир Стојков, један од голмана, игра фудбал ради дружења и рекреације. Није дуго запослен у Топлани, али се одлично снашао у фудбалској екипи где године стажа нису баш јако битне, ако не утичу на рефлекс.

Рајко Поповић је бивши професионални фудбалер, игра фудбал с колегама ради пријатељства, дружења унутар фирме и ради одржавања физичке активности. Истиче да је ове године екипа Новосадске топлане једна од најквалитетнијих у градској лиги, због чега овај тим види међу водећима на табели.

Жељко Бабић игра фудбал ради здравља и ради дружења. Задовољан је што су тренинзи два пута недељно. За њега није најважнији спортски мотив, него опуштање и „треће полувреме“.

Зорану Радишићу је недостајао ове године Спортски дан радника Топлане на којем је прошле године организовао мини турнир у фудбалу. За њега рекреација има троструки значај - мало се истрчимо, мало се дружимо и мало се љутимо (ко изгуби).

Дејан Ристић се није бавио фудбалом, али је укључен у ову рекреацију ради физичке активности и дружења. Одговара му масовност одзива на рекреацију, јер постојање три екипе ствара посебан ривалитет због чињенице да поражени чека ред.

Драган Томић је дугогодишњи радник у Топлани и активно је играо фудбал у дечачком узрасту. И за њега рекреација представља посебан вид дружења и одржавања кондиције.

Наша редакција је провела један термин рекреације са фудбалерима, при чему смо се уверили у приче наших колега фудбалера. Сви су сложни у две ствари, да им рекреација представља извор физичке активности и дружења. Атмосфера је одлична, а број заинтересованих радника за ову врсту рекреације расте из дана у дан. Остаје нам задатак да пратимо наше колеге у предстојећој „Бизнис лиги“ и навијамо за њих.

ОРГАНИЗОВАН ПРЕГЛЕД ВИДА ЗА РАДНИКЕ ЈКП „НОВОСАДСКА ТОПЛАНА“

Да Топлана води рачуна о здрављу својих радника говори и чињеница да се редовно организују систематски прегледи као и појединачни превентивни прегледи. Тако је у току новембра месеца особље очне куће „Фокус“ два дана радило бесплатне прегледе вида. Први дан прегледи су организовани у Управној згради, док су други дан били у просторијама радионице и одзив радника је био велики на оба места.

Превентивни прегледи очију су, наравно, јако битни иако се код нас људи још увек не одазивају у довољном броју на превентивне прегледе. Мислим да је тако и због дугог чекања на офталмолошке прегледе у домовима здравља, али и из неких других разлога. Људи често и када уоче проблеме са видом не оду на преглед, него узимају туђе наочаре, што је јако велика грешка. Купују на пијацама наочаре са некавалитетним стаклима које је врло често обично прозорско стакло са универзалним размаком зеница који не може да буде исти за све. Узимају туђе наочаре од комшија или наслеђене од покојника, где не знају ни да ли има цилиндричну диоптрију или не, и направе хаос. Међутим, мозак се привикне на ту диоптрију и после не можемо да раскинемо ту везу око-мозак. И зато су битни ови превентивни прегледи у предузећима. А мислим да су у последње време чешће него раније организовани прегледи очију у предузећима. Раније

је било више општих систематских прегледа. А сад имамо прегледе и одмах могућност да одаберу рам и добију наочаре. Тако да је добро да се ови прегледи раде што чешће. На њима можемо, пре свега, да констатујемо пад видне оштрине или упућујемо даље на детаљније прегледе, објашњава за *Топ новости* представница Очне куће „Фокус“ Сека Банчић.

Превентивни прегледи очију су битни и зато што кроз овакав преглед лекар може да уочи и евентуални проблем са дијабетесом, високим крвним притиском, са лошим очним притиском који касније прераста у глауком итд. Стручњаци кажу да је ту јако битан

и наследни фактор. Зато се на овим превентивним прегледима пацијент може упутити да уради детаљнији преглед или додатна снимања.

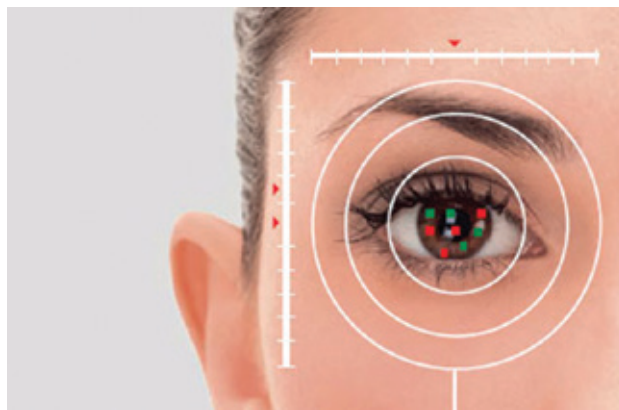
Врло често људи и знају да имају слаб вид на једном оку, јер нису никада затварали једно око и гледали на друго, тако да много њих треба да носи заштиту. Затим, многи и не знају да им треба диоптрија за даљину, поготово онима који возе аутомобил. Убеђени су да виде добро иако овде на прегледу постану свесни да могу и боље да виде. Али одбијају да носе наочаре. Да ли је то финансијски разлог или неки други не знам, каже Сека Банчић.

Када су у питању резултати прегледа у Новосадској топлани, свима који имају проблема са видом одређена је диоптрија или су саветовани детаљнији прегледи.

Чујем од радника да неки користе апарате за заваривање. Јако је опасно да се ти апарати користе без заштите за очи. Исто тако и да на тим наочарима које користе буду оштећена и изгребана стакла. Све

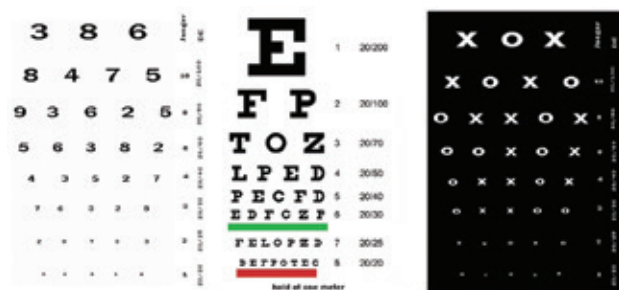

то доводи до оштећења очног дна, а ако је дошло до промена и оштећења, ми не можемо добити добру слику, односно нема квалитета слике и вида, наводи Сека Банчић која је поразговарала са свима који су јој се обратили за преглед.

Што се тиче радника који раде у канцеларијама, представници Очне куће „Фокус“ кажу да се ту јавља проблем савременог доба – премор очију код људи који користе рачунар на радном месту.

Људи сатима седе испред екрана и гледају на близу. Око кад гледа на близу акомодира и конвергира, значи укључује мишиће који треба да држе очи према унутра да би добро видели. И наравно да се после неколико сати око премори. Мозак вапи за одмором, али нико то не слуша. Треба се повремено одморити, што подразумева да опустимо поглед у даљину, јер позиција одмора очију иде у даљину. Морам да кажем да мало ко то ради. Сви очекују да ће наочарима решити проблем и сви би хтели само лек. Међутим, премор очију се не решава само наочарима, него и одмором. Саветујем повремено опуштање погледа, стављање топлих дланова на очи да се мало угреју и да се врати циркулација и да се раде вежбице врат-очи као осмице. Релаксација нека мора да постоји. Не може ништа да се ради без прекида, па је тако и са радом за рачунаром. И наравно носити наочаре као заштиту. Све заштите су потребне, али ретко ко се одлучује за то, каже нам на крају Банчићева напомињући да је старосна доб када почињу проблеми са видом, односно када почиње да се јавља пресбиопија у просеку око 45-е године живота. Тада би требало да и они који нису имали проблема са видом обавезно закажу офталмолошки преглед и провере вид. Што се тиче очног притиска, свако би већ после четрдесете године морао да га контролише, поготово ако у породици већ постоји глауком.

ПОСВЕЋЕНИ ПОСЛУ И КУЋНИМ ЉУБИМЦИМА

Након радног дана свако жели да се опусти, да се одмори, да после пословних односа поклони или прими пажњу. Они који су систематични те активности претварају у хоби, а они страснији у пасију. Наши електричари те тренутке воле да поделе са четвороножним другарима, по многоструким различитим, али по радости коју пружају готово истим

Пословође електроодржавања су стручњаци из сенке – спремни да прискоче у помоћ када треба, а ненаметљиви и готово невидљиви када је електросистем Предузећа у беспрекорном стању. Њихове обавезе су организација одржавања и ремонта електромоторних постројења, електроразводних постројења и котлова у производњи и електроопреме у дистрибуцији. Поред тога, свакодневне обавезе укључују и мање интересантне послове као што је набавка материјала и вођење приручног магацина. Душан Радивојевић и Владимир Радосављевић све своје обавезе обављају са еланом, а када се радни дан заврши, на сцену ступају њихови крзнени љубимци.

Специјалиста за аутоматику Душан Радивојевић пуних 25 година ради у Новосадској топлани, а прво радно место му је било давне 1988. године на пословима техничара за мерење и регулацију. На овом радном

месту се показао као врсни стручњак и већи део радног века је провео управо као техничар. Пре пет година бива унапређен у пословођу електроодржавања у производњи управо због својих радних способности, велике посвећености и одговорности према послу.

Оно што издваја Душана од осталих је сигурно његова изразито блага нарав и, како он сам каже, могућност да изброји до 5.000 када би најрадије плануо. Уздржаност и скромност су свакако врлине које га красе, а није на одмет споменути и педантност коју са поносом истиче.

Прилагођавам се људима и не инсистирам на томе да се они прилагођавају мени. Имам коректне односе са свима и ни са ким се до сада нисам посвађао. Можда ми је зато мало повишен крвни притисак, јер све задржавам у себи, али такав сам, каже Душан.

Душан је открио да своје слободно време најдраже проводи са три мачке и пет мачора са којима живи и заједно са супругом обогађује свој живот. Љубитељи животиња ће свакако разумети огромну љубав коју Душан гаји према својим љубимцима и хуманост која га одликује, јер су готово све мачке дошле у топао дом Радивојевића са улице. Углавном се добро слажу, али је, по Душановим речима, највише страдао намештај у стану. Поред игре са крзненим лоптама, Душан своје слободно време проводи и фотографишући околину, људе, обичне и необичне појаве.

Жеља му је да свој радни век заврши управо у Топлани, а неиспуњени сан му је да има кућу коју би могао да уреди са пуно љубави у рустичном стилу, који му је омиљен. Душанов мото у животу је **ОПУШТЕНО И СТРПЉИВО!**

Владимир Радосављевић је Душанов млађи колега, у много чему сличан одмереном Душану. Такође специјалиста за аутоматику, Владимир се запослио 1999. године у Новосадској топлани на радном месту НК радника, а након две године постаје електричар на одржавању подстанца. Већ годину дана ради као пословођа електроодржавања у дистрибуцији и истиче да је максимално ангажован на својим радним задацима, али да се превише троши, јер жели све да уради одједном.

Владимира краси толеранција према колегама и педантност, јер воли да је све под конац, у чему повремено и претерује по сопственом признању. Такође, сматра да се добро снашао у улози пословође, али са осмехом признаје: „Волим да ме слушају.“

Наш специјалиста за аутоматику је и врсни играч изузетно узбудљиве игре под називом *paint ball*. Ова недовољно распрострањена забава је заправо такмичење два тима у томе ко ће први да освоји заставицу користећи маркере који испалују куглице у боји. Учесник је бројних турнира, али тврди да није ни најмање пријатно када те погоди куглица, што је и драж самог надметања.

Владимир је, баш као и Душан, љубитељ кућних љубимаца и свакодневно ужива у друштву два пса расе *мађарски пули*. Владимир истиче да је велико задовољство живети са кућним љубимцима, али и обавеза, поготово када су у питању две женке од којих је једна коловођа у свим несташлуцима. Ипак, ведрога духа и позитивних мисли, Владимир поручује свима **НЕ БРИНИ И БУДИ СРЕЋАН!**

Остаје нам једино да га послушамо. А још ако применимо и Душанов мото – живећемо сто година!

ПЕСМЕ НАПИСАНЕ У ДАХУ

Емоције преточене у речи у тренутку инспирације одраз су Ђорђевог лирске душе у потрази за вечности снежних просторастава Русије

Представити колегу Ђорђа Душановића Пазела није лак задатак иако га познају готово све колеге и многи потрошачи који су имали прилике да комуницирају с једним од најљубазнијих референата Одсека за односе с потрошачима. Његова интересовања су разнолика и сежу од занимања за кулинарство, справљања одличног вина по посебној рецептури, љубави према птицама и одличног познавања орнитологије, праћења квалитетне музике и талента за свирање на гитари и певање, па до, да не набрајам даље, завидног знања из светске и српске књижевности и писања поезије.

Ђорђо или Ђорђе, како га радије зову колеге, је рођен у уметничкој породици у Бразилу, далеко од Италије и Србије, домовина оца и мајке. После више година проведених у земљи кафе и фудбала, враћа се као дечак у Србију, у Нови Сад у ком му се мајка родила и у ком су се мајчини Душановићи прославили као глумци. Након завршеног факултета и две специјализације, једно време борави у домовини свог оца. Упознавши се са различитим културама, као полиглота и човек широких видика и велике ерудиције вратио се у своју другу (можда и прву или трећу) домовину у којој и данас живи.

Још у најранијем детињству ми је деда Станоје рецитовао Змаја, Радичевића, Шантића, Диса, али и Арањи Јаноша, Шекспира, Шилера, као и његову револуционарну и љубавну поезију. Мама Бисерка

ми је приређивала књижевне вечери рецитујући Десанку Максимовић, Дучића, Диса и посебно Пушкина, Јесењина и Љермонтова. Она је у мени побудила интересовање и љубав према руским песницима и према зими, снегу и непрегледној степи. Касније сам сâм насатавио са читањем песама чувене руске песникиње Ане Ахматове, сетан је Ђорђе док се присећа свог детињства.

Трајни подсетник лица и догађаја

Моје песме су написане у даху, оне представљају експресију и сублимацију осећања, трајни подсетник лица и догађаја. И данас их пишем док уз чај посматрам кроз прозор како величанствено и свечано пада снег.

Емоције преточене у речи у тренутку инспирације одраз су Ђорђевог лирске душе у потрази за вечности снежних просторастава Русије. Ако уроните искрено у његове стихове да бисте се срели с том душом сатканом од снова, наићи ћете на бар једну Татјану или Евгенија Оњегина, заточенике своје прошлости или предсказиваче будућности, али песникову душу нећете срести, јер она је већ одлутала у неки нови стих у ком неке друге чежње пишу вечне истине.

СКРИВЕНИ ПУТ

Живот скривен
иза меког облака.
Љубав заробљена
испод камена.
Срећа са твог
лица се смеши.
Из бунара жеља,
звездани прах.
И све је трен,
као зимски дах.
Из мора чаробна,
неухватљива кап.
Луда искра
из срца зрачи.
У свитања и
заласке вечности,
наших чежњи и
маштања је сјај.

У МОЗГУ ВИР

Да бих написао песму
Потребан ми је мир
Или можда немир
Потребан је у мозгу вир
Потребна си изнад свега ти.

Близу или далеко
Свеједно, потребан је неко
Ко ће обичног смртника
Претворити у лудог песника
Сањара, чаробњака, дечака ...

Да бих написао песму
Морам осетити и ништа и све
У крлетки од снова држати те
Да задрхти брада и треперим телом
Када те у машти држим сву у белом.

ЉУБАВ

Од свих осећаја најважнија је љубав
Од свих осећаја најмоћнија је љубав
Од Амора битке губи и јунак силни
И на бојном пољу ил` пролећа медна
Ил` јесен вечна, остају у души заробљена
Као извор живота или хладна смрт
Корак од Раја до Пакла, вечан је љубавни пут
Љубав је вулкан радости или неописиви бол
Љубав је најстрожа игра коју је смислио Бог

СМИРАЈ ЈЕСЕЊЕГ ДАНА

Смирај јесењег дана, ту,
иза оголелог грања,
као букет бордо сомотских ружа,
утеху и мир души пружа.

У сутон
у поред реке,
замишљен у пределе меке,
Од лишћа постеља чека.
Грлица на грани дрема,
чаробно спокојство ноћ спрема.

Рана јесен се расу
по земљи у стотину боја.
Магична је моћ поља.
Пурпурна ноћ
биће моја и твоја.

Приредила:

Виолета Петровић-Тасић, проф. српског језика

СНЕЖАНА МИЋОВИЋ

МИЛАН МАЛЕШЕВИЋ

ОСМЕХ НА ЛИЦУ - ЗАЈЕДНИЧКА ЖЕЉА У НОВОЈ ГОДИНИ

Њих двоје се одлично сналазе у бројкама и без обзира на то колика је гужва око њих и колико је нешто хитно или није, они владају ситуацијом. Обоје истичу да им је професионализам у послу јако битан. А колеге ће потврдити да то управо и јесу. Снежана Мићовић, шефица Одсека финансијске оперативе и Милан Малешевић, самостални референт, у овом одсеку седе једно насрам другог и одлично се допуњавају у послу, али и у шалама.

Шта највише волите у свом послу?

Морам признати да никада нисам била у дилеми да ли сам изабрала праву професију и заиста волим сваки сегмент свог посла. Атмосфера у којој радимо док решавамо текуће проблеме, разноврсност посла, сарадња с колегама из фирме и пословним партнерима и динамичност чине да на посао идем са осмехом на лицу.

Волим динамику и разноврсност. И веома ми је драго што имам добру екипу у сектору.

Три кључне речи које описују ваш посао?

Одговоран, динамичан и интересантан.

Оперативност, брзина и одговорност.

Основни мотив на послу?

Константно унапређивање и усавршавање у професионалном смислу ми је основни мотив на послу.

Бити професионалац.

Најбољи сарадник на послу?

Морам признати да сам презадовољна сарадњом с колегама у канцеларији! Ми смо један тим који јако добро функционише и поред тога што су одговорни

Најбољи сарадник је Дарко Королија.

у свом послу, они су дивне особе. Свако од њих је посебан и другачији и не знам кога бих издвојила.

Волите ли тимски рад или сте индивидуалац?

Иако сам више за тимски, не смета ми ни индивидуални рад.

Лепота мог радног места и јесте у тимском раду.

С ким лакше комуницирате – с колегама или с колегиницама? Зашто?

Мислим да подједнако добро комуницирам и с колегама и с колегиницама.

Не правим разлику. Подједнако добро се слажем и с једнима и другима.

Какве особине, по вашем мишљењу, има идеалан колега на послу?

Одговоран, професионалан, разуман.

Одговорност и да је на првом месту добар човек, а остало дође само по себи.

Да ли је Топлана мушко предузеће?

Иако кад кажете *Топлана* сви помисле на мушко предузеће, ја мислим да данас није тако.

Немам одговор на ово питање.

Топлана у будућности. Где је видите за пет година?

Топлана заслужује да буде јако и финансијски стабилно предузеће. Надам се да ће за пет година такво и бити.

Нека остане како је сада и биће добро.

Слободно време је резервисано за...

Мени драге људе...

Одмор, спорт, дружење са вољеном особом.

Животни мото?

Константан рад на себи... Буди правичан... Своје воли, туђе поштуј.

Имати своје ја!

Омиљена књига?

Немам омиљену књигу. Раније сам у слободно време читала књиге, али сада читам стручну литературу.

Немам омиљену књигу.

Омиљена песма?

Обожавам Владу Георгијева и свака ми је његова песма омиљена.

„Луцкаста си ти, такав сам и ја“ Мирослава Илића.

Ћутљива или причљива? / Ћутљив или причљив?

„Помало“ причљива. Бла, бла, бла...

Комуникативан!

Строга или блага? / Строг или благ?

Мислим да сам блага, мада у појединим ситуацијама можда могу бити и строга. Пре бих рекла да сам реална.

Толерантан!

Светли или тамни мушкарци? / Плавуше или црнке?

Тамни... Не гледам жене по боји косе, већ по томе шта носе у себи.

Брак или девојачки живот? / Брак или момачки живот?

Брак и породица... Наравно брак. Мислим да је смисао живота бити поред вољене особе и имати децу са њом.

Гледање филма удвоје или журка до зоре?

Увек романтична! А то значи гледање филмова удвоје. Не правим разлику, добро је и једно и друго.

Гурман или не?

Нисам гурман... Јесам. Уживам у добром јелу и пићу!

Слатко или слано? И барем једно јело наведите.

Обожавам слаткише! А на врху моје листе је увек сладолед. Слатко, нисам неки љубитељ слаткиша. И то јагњетина испод сача!

Планина или море?

Одмор на мору ми је дражи. Море у сваком смислу!

Идеалан годишњи одмор?

За мене идеалан одмор значи сунце, море, плажа, тишина и он и ја. Волео бих да одем у Бразил. То би био идеалан одмор.

Идеалан дочек Нове године?

Идеалан дочек Нове године је са мени драгим људима уз добру атмосферу. Место није битно. Уз пријатеље и са вољеном особом. Место није битно.

Шта бисте волели да вам донесе Деда Мраз?

Мени је Деда Мраз већ био и испунио жеље. Али ако сврати још једном, желим да ми донесе корпицу слаткиша. Волео бих да донесе бољи живот за све грађане Србије.

У новој 2014. години очекујете...

У протеклих неколико година свака ми је донела нешто ново и другачије што ме је испунило, па желим да барем тако буде и у наредној. Да се оженим!

Новогодишња честитка?

Желим свима да им се остваре жеље које до сада нису, а учиниће им дан, месец и годину лепшом. Да пожеље да им се таква година понови, да се остваре и пословно и приватно и да не забораве да задрже осмех на лицу! Желим да се људи у Србији мало више смеју у 2014. години!

Шта највише цените код колеге Малешевића? / Шта највише цените код колегинице Мићовић?

Његов приступ послу и одговорност. Разуман је, стрпљив, пажљив и јако занимљив. То што је толерантна, хоће да прихвати моје мишљење и то што је стално расположена и насмејана.

Шта му замерате? / Шта јој замерате?

Не могу ништа да му замерим... Апсолутно ништа! P. S. То што не носи сукње до колена.

Шта бисте му поручили? / Шта бисте јој поручили?

Искористићу прилику да му се захвалим на разумевању, стрпљењу и што ми је од првог дана сарадње пружио подршку у раду. А поручила бих му да увек остане доследан себи и да се не мења. Поручио бих јој да не троши своју енергију на погрешне ствари. И да јој захваљујем на разумевању које ми пружа свакодневно. Изузетан је и као колега и као особа.

МОЋ НАД ТОПЛОТОМ

Некад обожаване и слављене, јунакиње митологија, три богиње - Весна, Дијана и Зора - обележиле су други део приче о именима. Осим што су лична обележја колегиница из Топлане, све три богиње имају још нешто заједничко – моћ над топлотом сунца

Наставак "топланског именослова" у новогодишњем броју наших новина почиње именом једног од најсветлијих божанстава и најомиљенијег код Словена, које симболизује победу и обнављање живота - именом богиње Весне, победнице зиме и смрти, оваплоћених у омаженој богињи зиме Морени. Словени су зиму повезивали са смрћу, јер је хладноћа проузроковала недостатак хране и многе болести, неретко и смрт. Весна је зеленим ливадама и цветним пољима терала хладну зиму и уносила у домове и срца Словена радост поновног рађања. Међутим, њена борба са зимом и победа нису никад биле коначне и понављале су се сваке године, а у тој борби Словени су увек били на страни Весне помажући јој молитвама и магијским обредима. Данас је уз Весну Топлана, а топли домови и поред још увек присутне Морене, сада измењеног лика, понекад су права магија, јер како другачије назвати топлину коју пружа Топлана и када се то чини немогућим.

Весна

Име Весна је веома често име код Срба које се од давнина давало кћеркама да би биле лепе и радосне као богиња Весна, словенска богиња пролећа. Потиче од руске речи Весна, што значи *пролеће*. Као што је пролеће симбол лепог времена, буђења природе и цветања свега у њој, тако је и Весна симбол младости, светлости и рађања. Поред лепоте приписивана јој је и моћ над топлотом сунца, које није могло да дође без ње. Према легенди, бог ветра и ваздуха Стрибог је сваког пролећа на крилима поветарца доносио богињу Весну.

Словени су почетком пролећа на симболичан начин представљали победу тог годишњег доба над зимом обредом у ком су на грани носили лутку Весне, док су лутку Морене топили у реци или је спаљивали. Један од најрадоснијих празника Словена био је посвећен богињи Весни, то је 23. март, који се данас слави као Младенци.

Виолета

Весник пролећа, богиње Весне, цвет љубичица име је девојчица чији су родитељи желели да оне попут цвета не само освајају својом лепотом, већ и наговештавају радост, рађање и живот. Име Виолета води порекло од латинске речи *Viola*, која у биологији означава цвет љубичицу, а такође значи и љубичасту боју. Облик *Виолета* у српском језику је настао према француском имену *Violette*. Име је веома популарно у Македонији, где заузима чак шесто место по учесталости.

Владимир, Владан, Владе

Владимир припада старим словенским именима која се срећу код многих словенских народа, а познато је чак и у Шпанији. Постоји претпоставка да се раширило из руског језика у ком је настало од скандинавског имена *Waldemar*, али та претпоставка није оправдана с обзиром на то да се у најранијој историји јавља код Јужних Словена. Гради се од две речи *владати* + *мир*. У пренесеном значењу, према неким изворима, тумачи се значење имена Владимир као *познати принц* или само *принц* (који влада на достојанствен начин или који влада у миру). Било је и име руског свеца, великог кнеза из 11. века, те је тако постало календарско име.

У Топлани је, такође, често име. Двојица запослених носе имена која су изведена од имена Владимир – Владан и Владе и владају одлично послом који обављају.

Војислав

Војислав је старо словенско име састављено од две речи *војник* и *слава* и има значење оног који је *чувени (прослављени) ратник (војник)*, а један од прослављених ратника тог раног средњег века био је зетски кнез Војислав, који је 1042. године ослободио Зету од Византије.

Вук

Вук је прастаро словенско заштитно име. Порекло води од старословенске основе *волк* (вук), у старословенском симболичном значењу *онај који растрже у борби*. Словени, који су веровали у моћ магије, давали су име Вук деци која су била слаба и уопште деци са жељом да дете својим именом застраши зле духове, јер су од опасних звери и зли духови бежали. Као што се дивља звер вук одликује великом брзином, спретношћу и храброшћу, тако би и дете коме је наденуто ово име требало да искаже све особине вука. Сем тога, према неким изворима средњовековне књижевности, сваки народ се везује за неку животињу, те је тако вук митски представник српског народа. Од имена Вук изведена су имена Вукица и Вукашин. Значење имена Вукашин је *вука син*. Чак према неким изворима, у скандинавском значењу Вукашин је *ратник или бранилац*, мада тумачење *вук + син* има више смисла.

Горан

Горан је старо словенско име веома распрострањено и данас и то не само међу народима словенског порекла, него се може чути и у Шведској. Његово порекло се везује за име Горислав у далекој прошлости, па се чак везује и за име Георгије, а постоје и мишљења да је грчког порекла. Код словенских народа име значи *онај ко је рођен, настањен у шуми, планини*. Синоним је за горостаса и снажног човека. У Шведској се пише *Göran* и има значење *фармер*.

Име Горан је у Топлани заступљено у већем броју.

Гордана

Име Гордан је хришћанско наслеђе, варијанта црквеног Гордије. Потиче од грчког *Gordianos – Gordias*. У Анадолији је постојало античко место Гордијум у ком је, према легенди, Александар Велики мачем пресекао компликован чвор на ужету којим су била везана воловска кола како би испунио пророчанство и постао господар света. Од тада синтагма *Гордијев чвор* представља метафору за нерешиве проблеме.

Гордана је облик за припаднице лепшег пола, настао од имена Гордан.

Дамир

Име Дамир је словенско наслеђе које се састоји из две речи *дати* и *мир*. Према неким мишљењима може бити и варијанта турског Демир у значењу *гвоздени, железни*.

Дане, Данијела, Данислав

Имена Дане, Данијела и Данислав су изведена од имена хришћанског порекла Данило, које потиче од старохеврејског *Dani-el* у значењу *Бог ми је судија*. Како у својој основи имају реч *дан*, некада су се давала деци рођеној дању.

Дарко

Дарко је старо словенско име. У његовој основи је реч *дар*, отуд његово значење *несебичан у доброчинству*. Сматра се могућим и порекло из латинског *Donatus*, што значи *дарован*. Према неким тумачењима, порекло овог имена је из хеврејског језика у значењу *у генерацији или у поседу*. Постоје писани трагови да је име постојало у средњем веку, али је било прилично ретко до новијег времена. Данас је раширено у многим словенским земљама.

Дејан

Име Дејан се сматра старим словенским именом коме је у основи реч *дејати* у значењу *чинити*. У старословенском језику је реч *дес* значила *десети* се, па је у прошлости била једнака данашњем значењу речи *срећа*, која може бити добра и зла, стога претпоставка да управо од те речи име води порекло. Неки сматрају да води порекло из латинског *Dea* или *Deus* у значењу *Богинја*, односно *Бог*. У Француској је *Deja* женско име и значи нешто сасвим друго - *раније, пре*, а изговора се *Дежа*. Име Дејан је веома популарно међу словенским народима, а забележена му је употреба и у Аустралији.

Дијана

Друга по реду богиња у "топланском именослову" Дијана, према римској митологији, била је богиња лова, светлости и живота, а грчки пандан јој је Артемида, са којом су је Римљани изједначили, па је постала и богиња Месеца. Легенда каже да је била кћерка врховног бога Јупитера и сестра близнакиња бога Сунца, светлости и поезије Аполона. У римској

уметности је приказивана као ловац са луком и стрелом, у пратњи пса или јелена. Сматрана је заштитницом девица, ловаца, породиља, робова, дивљих и домаћих животиња и шума. Име Дијана је настало од архаичне латинске речи *divios* (од које је настало *Diviana*, па *Diana*).

Име се очувало од најстаријих времена до данас у многим народима, о чему сведочи и име колегинице Дијане, која нам је дошла из далеког Казахстана.

Добривој, Добрила

Имена Добривој и Добрила су имена словенског порекла која у свом корену имају реч *добар* и означавају оног ко је добар, ко треба да буде добар.

Драган, Драгана, Драго, Драгољуб

Имена Драган, Драгана, Драго и Драгољуб су стара словенска имена и значе оног ко је драг (корен речи је *драг*). Име Драган је било омиљено у средњем веку међу српском властелом, а познато је да се краљ балканских српских Словена звао Драгина, средином 12. века.

Као што је ово име било омиљено у народу од давнина, тако је остало и до данас у српском народу, па није никакво изненађење што је најбројније у Новосадској топлани.

Душан

Име Душан потиче од словенских речи *дух* и *душа*, а значи особу која је ведрога духа, која је добра као душа.

Данашња имена су често у далекој прошлости била надимци, па је тако и име Душан било надимак цара Душана (14. век), коме је пуно име било Стефан Урош IV Душан Немањић.

Ђорђе, Ђорђо, Ђоко

Име Ђорђе је умекшана варијанта имена Георгије. Распрострањено је од најранијих времена до данас код свих хришћанских народа. Потиче од грчког *Георгиос*, што на грчком значи *земљорадник*, *ратар*. Георгије је црквено име и сматра се да је у српском народу свети Георгије заменио неког паганског бога или више њих који су слављени у пролеће.

Од имена Ђорђе је изведено име Ђоко, а Топлана може да се подичи и једним италијанским Ђорђем, коме у документима пише *Giorgio*, мада је он за све своје колеге једноставно Ђорђе.

Жељко

Још од давнина се у нашем народу дугоочекивано дете за којим се жудело и чезнуло називало Жељко или Жељка. Име води порекло од словенске основе *жеља*, мада има и мишљења да је превод латинског имена *Desiderius*, односно женског облика *Desideria*, којима је у основи латинска реч *desiderium*, у значењу *жеља*, *чезња*.

Био превод имена или словенско име, тек у Топлани тројица колега су бескрајно обрадовали своје родитеље који су дуго чезнули за наследником.

Живко

Још једно старо словенско заштитно име, које се давало деци са жељом да их име сачува. Настало је од имена Живан. Име Живан води порекло од словенске основе *жив* у значењу *бити* и *остати жив*. Женски облик имена је било име богиње живота у митологији старих Словена. Када је име настало, у време када се веровало у моћ магије,

давано је деци да би остајала у животу, док се данас даје деци са жељом да буду пуна животне енергије и радости.

Зденко

Старо словенско име Зденко потиче од трпног придева *зден*, што значи *сачинити*, *урадити*, а могуће је и да потиче од именице *зденац*, што би свакоме била прва асоцијација.

Здравко

Име Здравко је народна творевина које у својој основи садржи придев *здрав*. Очигледно је да су родитљи давали ово име у жељи да им дете буде здраво, свеже, румено.

Златко

Име је изведено од имена Златан. Настало је према речи *злато*, вероватно у жељи да дете има све особине племенитог метала по ком носи име.

Зора

Старо словенско име Зора је настало од именице *зора* (*почетак дана*, *свитање*). Митологија старих Словена обилује богињама чија су имена повезана са дешавањима у природи. Зора је била богиња

јутра и свитања. Још у најранијој прошлости је посведочено ово име, да би се изгубило у вековима који су следили, па у прошлом веку не само што је поново постало актуелно, већ је популаризовало и мушко име Зоран, изведено од имена Зора.

Некад обожаване и слављене, јунакиње митологија, три богиње - Весна, Дијана и Зора - обележиле су други део приче о именима. Осим што су лична обележја колегиница из Топлане, све три богиње имају још нешто заједничко – моћ над топлотом сунца. Весна је имала моћ над сунцем, Дијана је била сестра бога Сунца, а Зора, као богиња свитања, најављивала је прве топле зраке сунца. Ту моћ су пренеле на своје имењакиње које раде у Топлани - синониму за топлоту.

Виолета Петровић-Тасић, проф. српског језика

ЈАВНО КОМУНАЛНО ПРЕДУЗЕЋЕ
НОВОСАДСКА ТОПЛАНА

*Нека Вам у 2014. години срце буде
испуњено љубављу најмилијих, а дом
шопином и породичном срећом!*

*Веселе новојодишње и божичне празнике
жели Вам Новосадска шоплана!*

